

Stockholm den 15 februari 2021

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande angående behovet av grytanlagsprov med levande grävling, redovisning av regeringsuppdrag, ärendenr: NV-05336-19

Svenska Djurskyddsföreningen har i flera tidigare yttranden och remissvar framfört att det medför oacceptabla djurskyddsproblem att använda levande grävlingar vid grytanlagsprov. Enligt den nuvarande djurskyddslagen (2018:1192) ska djur i fångenskap skyddas mot onödigt lidande och sjukdom, och djur som används vid tävling eller prov får inte utsättas för lidande. Med lidande avser lagstiftaren både fysiskt och psykiskt lidande. Grävlingar som upprepat stängs in i konstgryt och utsätts för skällande, aggressiva hundar kan förväntas uppleva kraftig stress och därmed psykiskt lidande, även om de är uppfödda i fångenskap. Att grävlingarna upplever stress har bekräftats i tidigare studier (2, 3).

Svenska Grythundklubben har utvecklat en mekanisk grävling för grytanlagsprov sedan flera år tillbaka. I en artikel i Svensk Jakt 2019 (1) säger klubbens ordförande att man med en robot kan anpassa träningen efter hunden och att man inte är bunden av att en levande grävling bara får arbeta i en timme. Hunden upplever antagligen ingen skillnad mot en levande grävling och träningen blir mer effektiv när robot används då "grävlingens" reaktion kan styras. Ordföranden konstaterar att det inte känns modernt att en grävling lever i hägn i 10–15 år och regelbundet blir uppgrävd och utskälld av hundar. Han ser bara fördelar med användning av robotgrävling.

SDF anser att kostnaden att utveckla alternativa metoder inte är ett gångbart argument för att slippa göra det. Grytjakt och grytanlagsprov utgör inte ett generellt samhällsintresse utan är en utpräglad hobbyverksamhet. Grytjaktens betydelse för bekämpande av smittsamma sjukdomar bland vilda djur är liten eller obefintlig, grytjakt för eftersök av trafikskadade grävlingar och rävar förekommer inte alls och grytjaktens betydelse för bekämpning av invasiva djurarter är marginell. Liksom vid andra hobbyverksamheter ska enligt vår mening utövarna av grythundsprov bära sina egna kostnader.

Att alternativen fungerar har praktisk verksamhet i såväl Sverige som andra länder redan visat. Utveckling av sådana metoder skulle kunna sänka tröskeln för fler hundägare än aktiva jägare att testa sina hundar av grythundras, vilket kan ge ett bättre och bredare avelsurval. Dagens begränsade antal tester vid användningen av levande grävlingar förhindrar träning av grythundar efter godkänt anlagsprov. Alternativa system skulle möjliggöra fortsatt träning under standardiserade former.

Sammanfattningsvis anser SDF att alternativa metoder för grytanlagsprov bör vidareutvecklas och att användning av levande grävling vid dessa prov ska förbjudas. Vi välkomnar därför Naturvårdsverkets och Jordbruksverkets slutsats att användning av levande grävling vid grytanlagsprov bör fasas ut.

Beträffande övergångsperiodens längd kan vi acceptera de fem år som myndigheterna föreslår, även om vi anser att övergången från grytanlagsprov med levande grävling till prov som utförts med en attrapp kan ske snabbare än så. Vi vill här påpeka att myndigheterna måste kontrollera att de grävlingar som idag hålls i fångenskap för proven hanteras på ett etiskt försvarbart sätt efter sin "pensionering".

För Svenska Djurskyddsföreningen
Johan Beck-Friis
Generalsekreterare

Referenser

1. Gadolin M. Robot kan ersätta levande grävling, Svensk Jakt, 26 augusti 2019.
2. Karlsson L. Människovana grävlingar som testdjur för grythundar. En studie om hur grävlingars beteende och fysiologi påverkas av hundars aggressivitet. Magisteruppsats från Grundskolläraryrket 2003, Linköpings universitet, 2003.
3. Shultz K, Ågren E & Mörner T. Fysiologiska reaktioner och beteende hos grävlingar i grytanlagsprov och i andra situationer. Rapport, SVA, 2004.